

Finanšu ministrija

Valsts budžeta finansējums nevalstiskajām organizācijām

Finanšu ministrija
2026. gada 7. augusts

Finanšu ministrija

NVO ir nozīmīgs sabiedrības partneris, kas palīdz risināt sociālas, kultūras, izglītības, vides un citus sabiedrībai svarīgus jautājumus

Publiskais finansējums jāpiešķir caurskatāmā veidā, balstoties uz skaidriem, iepriekš zināmiem kritērijiem un atklātu projektu izvērtēšanu.

Finansējuma piešķiršanas un izlietojuma procesam jābūt sabiedrībai saprotamam un pārbaudāmam.

Atklātība stiprina uzticēšanos gan NVO sektoram, gan valsts institūcijām.

Visām NVO jābūt vienlīdzīgām iespējām pretendēt uz finansējumu, neatkarīgi no organizācijas lieluma, atrašanās vietas vai iepriekšējās pieredzes.

Finansējums jāpiešķir, vērtējot projektu kvalitāti, sabiedrisko ieguvumu un organizācijas spēju sasniegt rezultātus.

Taisnīga konkurence veicina kvalitatīvākus projektus un efektīvāku publisko līdzekļu izmantošanu.

Publiskajam finansējumam jābūt saistītam ar skaidri definētiem mērķiem, sasniedzamiem rezultātiem un regulāru atskaitīšanos.

Efektīva uzraudzība palīdz nodrošināt, ka līdzekļi tiek izmantoti sabiedrības interesēs.

Finanšu ministrija

Latvijā ir reģistrētas ~28 tūkstoši biedrības un nodibinājumi

- Latvijā 2025.gada beigās bija reģistrētas 27 884 biedrības un nodibinājumi
- Daļa no tām sniedz VID-am «Biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību ieņēmumu un izdevumu pārskatu» (UGPS)
- 2025.gadā NVO kopējie ieņēmumi atbilstoši UGPS datiem bija 792,8 milj. *euro*, ko kuriem saņemtās dotācijas un subsīdijas bija 205,1 milj. *euro* jeb 25,9%

	2023	2024	2025
Biedrību un nodibinājumu skaits kopā	26 827	27 546	27 884
VID pārskatu iesniegušo biedrību un nodibinājumu skaits	13 181	13 249	12 964

***Dati:** Latvijas pilsoniskās alianses sagatavotais Biedrību un nodibinājumu sektora monitorings 2025

UGPS NIS Rindas nosaukums	2023	2024	2025
I. Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas.	73 948 313	76 568 904	80 744 180
II. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi.	104 539 543	111 964 556	103 830 913
III. Saņemtie mantojumi.	1 063 565	1 213 423	502 539
IV. Saņemtās dotācijas un subsīdijas.	146 121 604	171 018 538	205 079 289
V. No Eiropas Savienības fondiem, Eiropas Ekonomikas zonas fondiem un citiem ārvalstu fondiem saņemtais finansējums.	68 285 471	52 809 538	61 014 148
VI. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības.	155 971 789	140 027 801	161 386 308
VII. Citi ieņēmumi.	147 473 044	172 414 295	180 239 717
VIII. Ieņēmumi kopā.	697 403 329	726 017 055	792 797 094
IX. Izdevumi:	659 554 390	689 785 049	751 668 051
(1) Izdevumi, izņemot izdevumus saimnieciskās darbības veikšanai:	522 352 554	551 727 303	601 594 523
1. Atbalsta maksājumi personām.	40 246 704	32 447 624	34 308 456
2. Materiālu izdevumi.	59 015 629	57 739 487	58 212 810
3. Darba samaksa.	130 279 712	153 675 264	177 098 243
4. Sociālās apdrošināšanas un nodrošinājuma maksājumi.	29 236 548	34 121 467	39 830 437
5. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana.	10 525 279	10 874 330	11 748 617
6. Citi izdevumi.	252 590 450	261 437 486	279 601 851
(2) Izdevumi saimnieciskās darbības veikšanai:	136 027 606	137 551 347	149 556 598
1. Saimnieciskās darbības veikšanai saņemto citu personu pakalpojumi.	26 885 073	25 596 965	31 166 654
2. Materiālu izdevumi.	21 095 925	22 089 183	31 782 071
3. Darba samaksa.	20 790 167	26 799 261	26 584 727
4. Sociālās apdrošināšanas un nodrošinājuma maksājumi.	4 669 883	4 916 220	4 909 842
5. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana.	9 811 373	8 998 140	8 041 395
6. Citi izdevumi.	52 597 099	48 922 397	46 944 376
X. Nodokļi.	1 270 980	1 332 721	1 366 730
XI. Izdevumi kopā.	660 825 370	691 117 770	753 038 284
XII. Ieņēmumu un izdevumu starpība	36 577 959	34 899 285	39 758 810
t. sk. Ieņēmumu un izdevumu starpība no saimnieciskās darbības.	22 715 026	5 099 625	7 518 090

Finanšu ministrija

NVO ilgtspējīga darbība balstās uz vairāku finansējuma avotu kombināciju

- ☒ Valsts budžets
- ☒ ES finansējums un cita ārvalstu finanšu palīdzība
- ☒ Pašvaldību budžetu finansējums
- ☒ Valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību finansējums
- ☒ Privātpersonu ziedojumi
- ☒ Pašu NVO ieņēmumi (biedru nauda un ieņēmumi no saimnieciskās darbības, u.c.)

Finanšu ministrija

Tiesiskais ietvars finansējuma piešķiršanai NVO

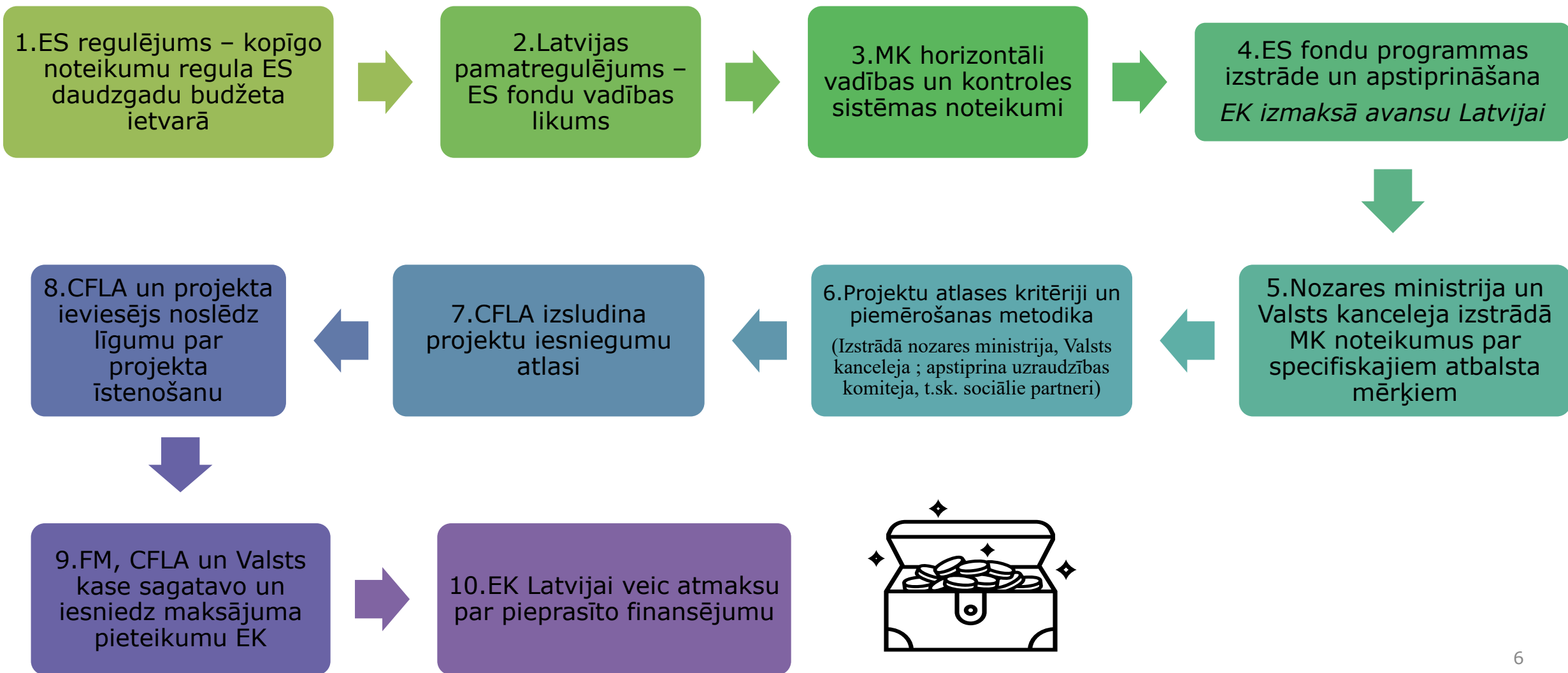
Tips	Definīcija	Piemērs no datiem	Instruments
A. Delegēts valsts uzdevums	NVO pastāvīgi veic funkciju valsts vietā	Sarkanais Krusts, Nedzirdīgo/Neredzīgo biedrības	Daudz gadu pakalpojumu līgums ar SLA rādītājiem
B. Konkursa projekts/programma	Atklāts konkurss par ierobežotu mērķi/periodu	NVO atbalsta un sabiedrības saliedētības programma	Gada/vairāku gadu grantu konkurss
C. ES/ārvalstu fondu līdzfinansējums	Regulēts ar ES/donora noteikumiem	ESF, ERAF, ELFLA, EJZF, ANM projekti (36% no kopējā apjoma)	Pakļauts fonda regulējumam; ministrijas rīcības brīvība ierobežota
D. Ar likumu/MK lēmumu piešķirums	Nosaukts saņēmējs, atsevišķa budžeta programma	"Līdzekļi nodibinājumam [...]"	Normatīvais regulējums
E. Individuāls sociālais pabalsts caur NVO	Izmaksa fiziskai personai ar NVO kā starpnieku	Ģimenes/invaliditātes pabalsti	Normatīvais regulējums

Finanšu ministrija

Lai pretendētu uz ES fondu atbalstu ir noteikts vienots plānošanas un ieviešanas process

(Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.–2027.gadam)

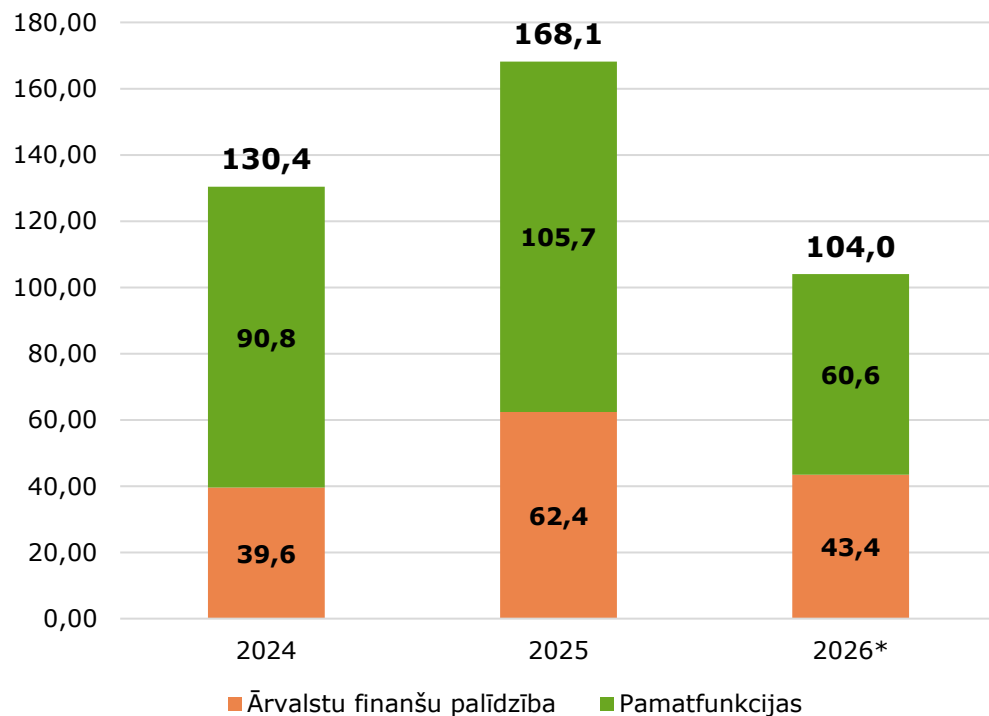

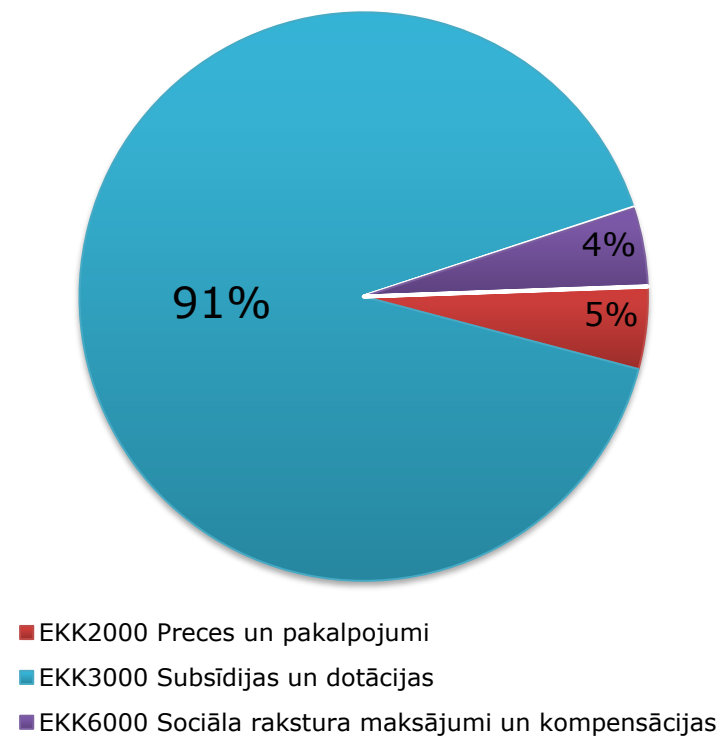
Finanšu ministrija

Lielākā daļa NVO finansējuma piešķirts kā subsīdijas un dotācijas

Kopš 2024. gada vidēji 64% no NVO piešķirtā finansējuma nodrošināti no valsts budžeta pamatfunkciju finansējuma (milj. *euro*)

NVO piešķirtā finansējuma struktūra sadalījumā pa ekonomiskās klasifikācijas kodiem (% no kopējā finansējuma)

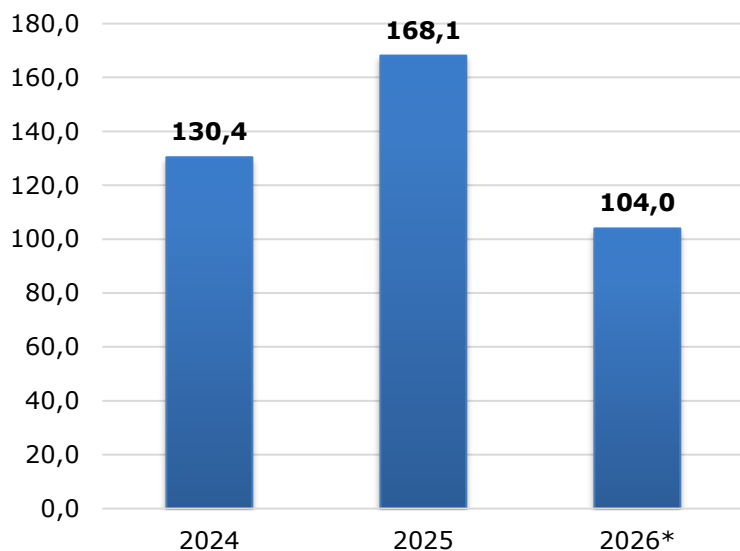
***Dati:** Valsts kase, 2024.–2026. gads (2026. gada dati uz 31.07.2026.)

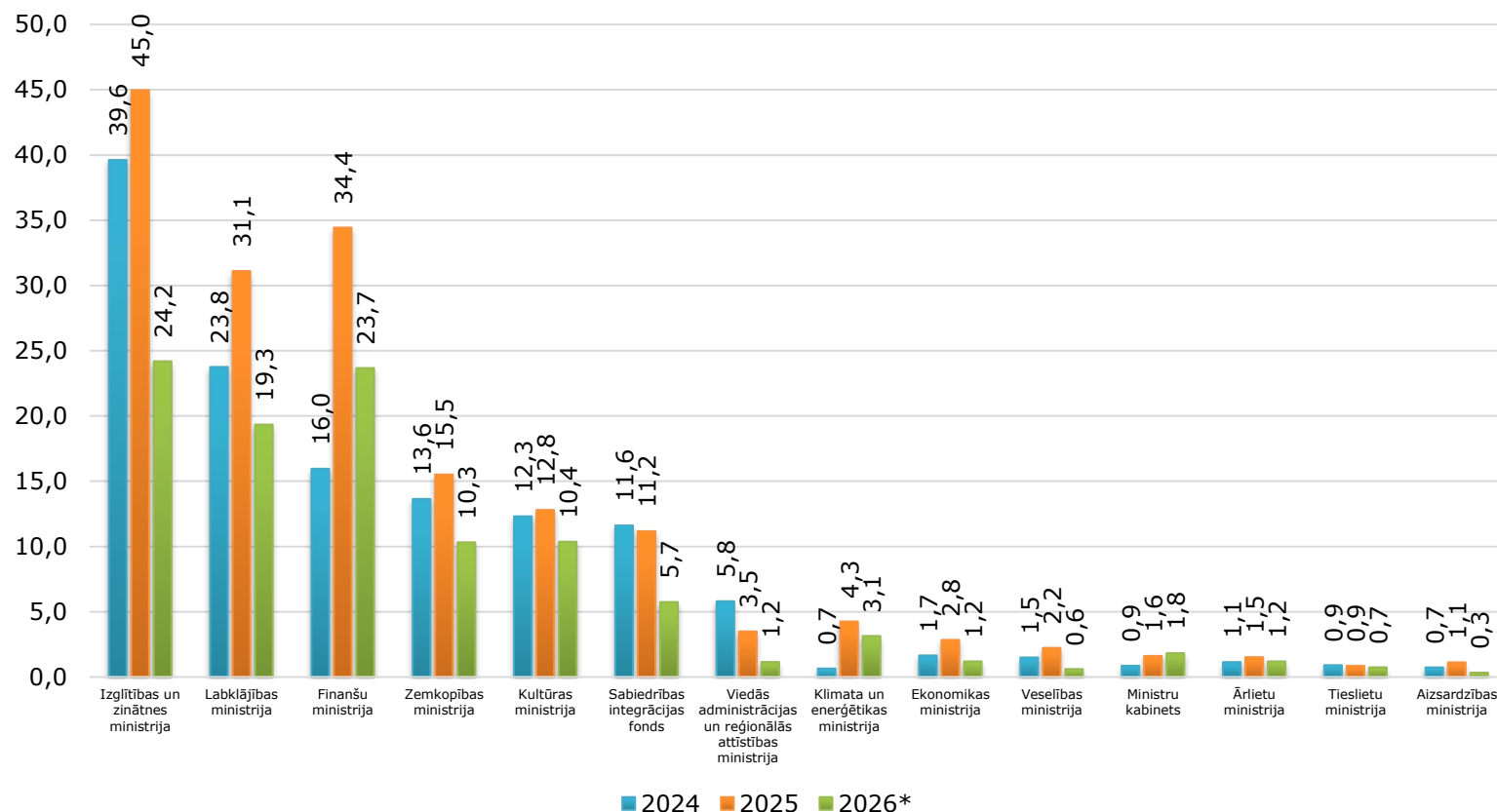
Finanšu ministrija

Lielākais valsts budžeta finansējums NVO tiek piešķirts caur Izglītības un zinātnes ministriju

Kopumā piešķirtais budžeta finansējums no 2024. – 2026. gadam (milj. *euro*)*

Lielākā daļa finansējuma koncentrēta sešās institūcijās (IZM, LM, FM(CFLA), ZM, KM un SIF), milj. *euro*

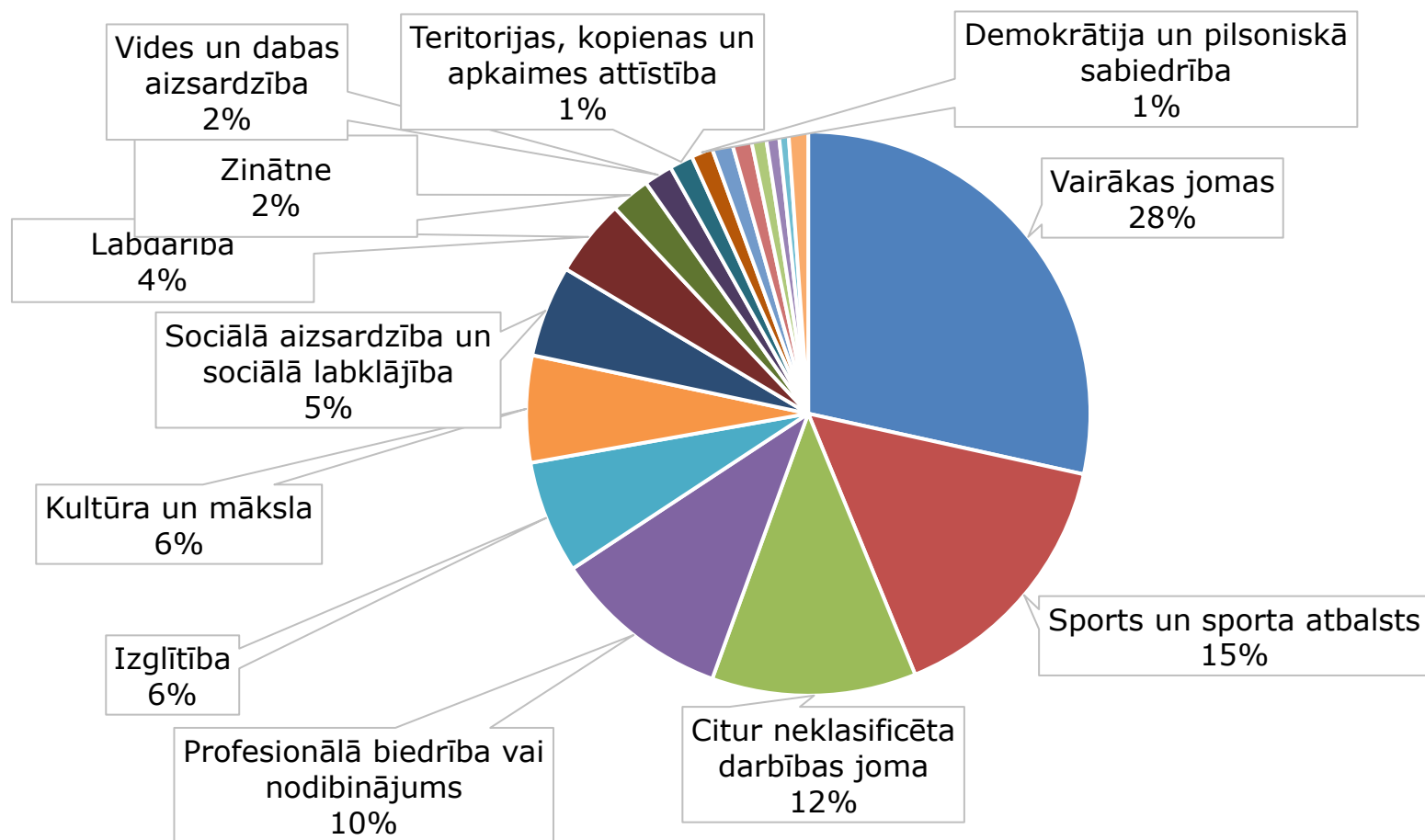

*Dati: Valsts kase, 2024.–2026. gads (2026. gada dati uz 31.07.2026.)

Finanšu ministrija

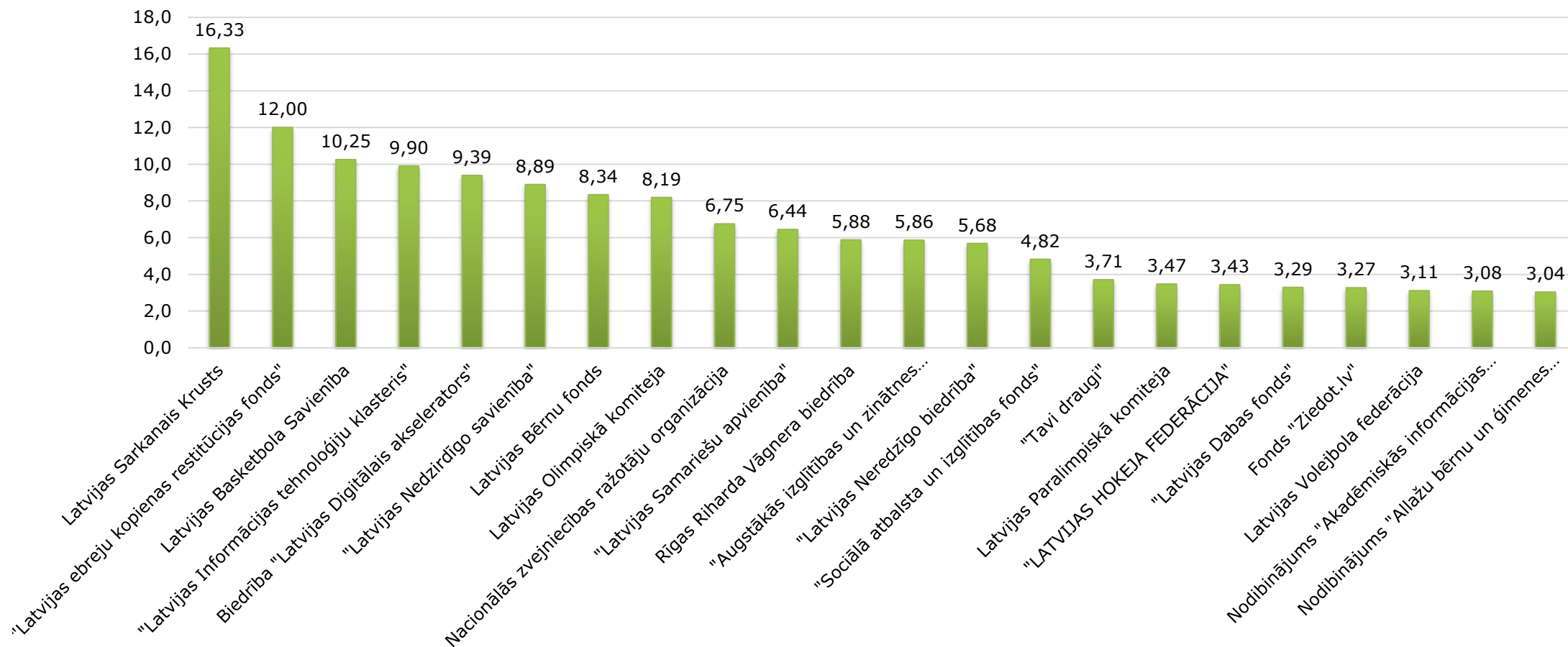
No valsts budžeta veikti maksājumi NVO dažādās jomās, turklāt caur vairākām nozaru ministrijām līdzīgiem mērķiem (2025. gadā 168,1 milj. euro)

Finanšu ministrija

2024. – 2026. gadam kopumā lielākie NVO finansējuma saņēmēji no valsts budžeta (milj. *euro*)

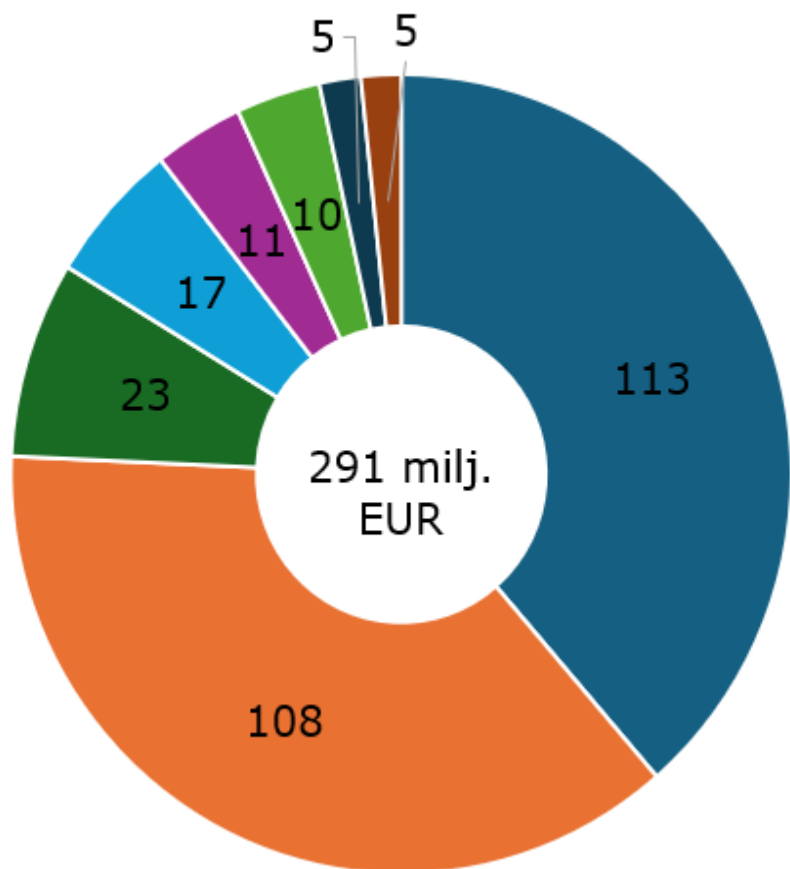

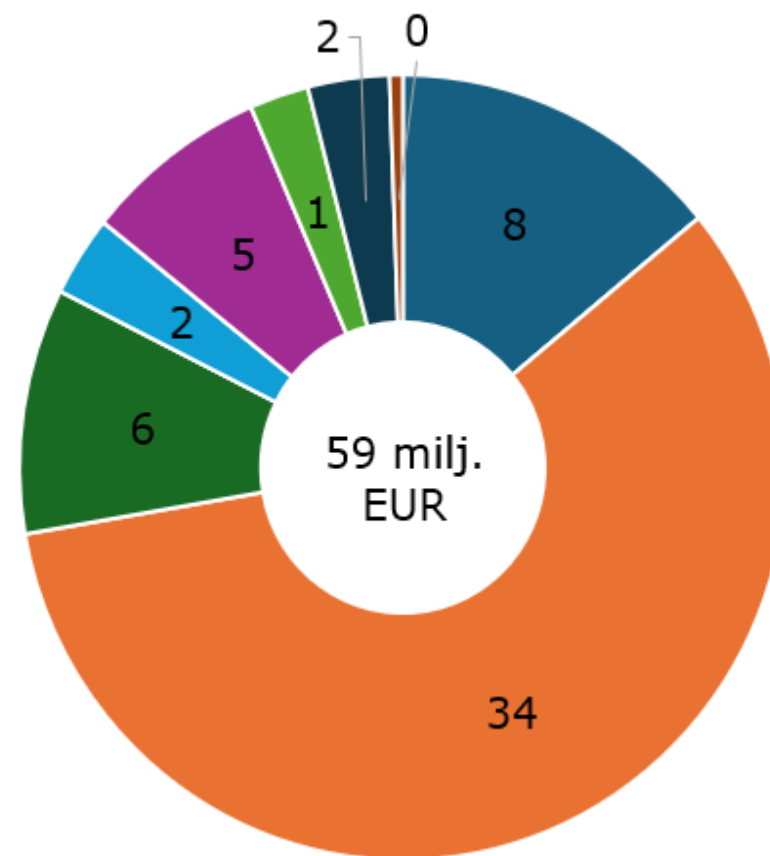
Finanšu ministrija

ES fondu un Atveseļošanas fonda (AF) investīciju atbalsts nonāk nozaru profesionāļu veidotās NVO un daudzdzīvokļu ēku biedrībās (ēku renovācija)

NVO kopējais atbalsts ES fondu 21-27 un AF investīcijās
(projektu līgumi un iesniegti projekti)

NVO izmaksātais publiskais atbalsts ES fondu 21-27 un AF investīcijās

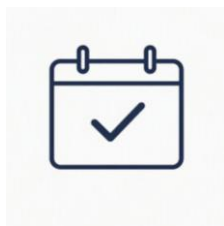

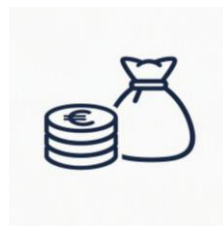
Finanšu ministrija

Plānotās atlases ES fondu programmas ietvaros, kurās plānotais finansējuma saņēmējs ir t.sk. NVO

- Atveseļošanas fonds: jaunas atlases netiek plānotas; projektu īstenošana turpinās līdz 2026. gada septembrim.
- 2021.-2027. gada ES fondu programmā plānota atlase 4.3.4.2. pasākuma 2. kārtā "Atbalsta pasākumi diskriminācijas riskam pakļautajām personām".

**Atlase 2026. gada
rudenī**
4.3.4.2. pasākuma 2. kārtā

1 961 606 EUR
ES fondu finansējums
atlasei

Mērķis
Mazināt diskrimināciju,
veicināt sociālās atstumtības
riskam pakļauto personu
iekļaušanos sabiedrībā un
darba tirgū

Finanšu ministrija

EEZ/Norvēģijas grantu pieejamais finansējums NVO noteikts ar donorvalstīm noslēgtajos Saprašanās memorandos (īstenošanas laiks līdz 2031./2032.)

- ✓ Latvija ar **starpvaldību līgumiem** ar donorvalstīm ir **uzņēmusies saistības par EEZ/Norvēģijas grantu īstenošanu**:
- ✓ **LPS projekts 3,7 milj. EUR (grants 85% un VB 15%) programmā «Vietējā attīstība un noturība»** (stiprināt pašvaldību noturību, krīžu pārvaldību un gatavību ārkārtas situācijām);
- ✓ **Baltijas Mēdiiju izcilības centra (BMIC) iniciatīvai "Noturīgi mediji, pratīga sabiedrība" 1,5 milj. EUR.** Atbilstoši 07.10.2025. MK lēmumam (p/l 11.3.p.)*, donoru regulai un saskaņā ar donoru komitejas lēmumu (30.04.2026.) FM noslēdza līgumu ar BIMIC (17.07.2026.). Saskaņota iniciatīva ar ĀM, KM NVO Memoranda padomi.

!!! Pieejamais brīvais finansējums 1,1 milj. EUR, uz kuru var pieteikties* – juridiskas personas un institūcijas Latvijā/donorvalstīs, t.sk arī NVO

Donoru komitejas noteiktajās stratēģiskās prioritārās jomās: pētniecība un inovācijas, tiesiskums un cilvēktiesības, neatkarīgi mediji, izglītība un kultūra.

Finanšu ministrija

Turpmākā rīcība NVO finansējuma caurskatāmības pilnveidošanai (I)

- NVO finansējums tiek piešķirts dažādiem mērķiem no vairākiem finansēšanas avotiem (deleģēti valsts pārvaldes uzdevumi, likumos noteikti maksājumi, nozares politikas, sniegtie pakalpojumi u.c.).
- Jānodrošina taisnīga konkurence, lai publiskais finansējums tiek novirzīts projektiem ar lielāko sabiedrisko ieguvumu un augstāko kvalitāti. Atbilstoši apkopotiem datiem, secināms, ka nozaru ministrijas piešķir finansējumu NVO ne tikai pakalpojumu sniegšanai sabiedrībai, bet arī biedrību uzturēšanas izdevumu segšanai.
- Jānodrošina pilnīga informācija par kopējo piešķirto finansējumu attiecīgai biedrībai un konkrētam mērķim. Atbilstoši apkopotiem datiem, secināms, ka vienam un tam pašam mērķim tiek piešķirts finansējums no dažādiem resursu avotiem un vairākām ministrijām.
- Efektīva uzraudzība un rezultātu izvērtēšana palīdz pārlicināties, ka piešķirtie līdzekļi tiek izmantoti lietderīgi un atbilstoši noteiktajiem mērķiem.

Finanšu ministrija

Turpmākā rīcība NVO finansējuma caurskatāmības pilnveidošanai (II)

(attiecībā uz maksājumiem NVO)

Lai nodrošinātu publisko līdzekļu izmantošanas taisnīgumu un radītu priekšnoteikumus maksājumu lietderības, pamatotības un sasniegto rezultātu ex post izvērtēšanai:

1. Ministrijām, to padotības iestādēm, pašvaldībām, kā arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām ne vēlāk kā līdz **kārtējā gada 1. aprīlim** savā tīmekļvietnē publicēt informāciju par visiem iepriekšējā kalendāra gadā veiktajiem maksājumiem NVO.
2. Informāciju publicēt par katru maksājuma saņēmēju atsevišķi, norādot:
 - maksājumu veikušās institūcijas vai kapitālsabiedrības nosaukumu;
 - nevalstiskās organizācijas nosaukumu un reģistrācijas numuru;
 - maksājuma datumu vai pārskata periodu;
 - maksājuma tiesisko pamatu — līgumu, lēmumu, dalības nosacījumus, iepirkumu vai citu dokumentu;
 - maksājuma konkrēto mērķi un paredzēto sabiedrisko, institucionālo vai saimniecisko ieguvumu;
 - finansējuma avotu;
 - pārskata periodā samaksāto summu, strukturējot to.
3. Lai nodrošinātu pilnvērtīgu ex post izvērtējumu, papildus norādīt:
 - maksājuma nepieciešamības un saņēmēja izvēles pamatojumu;
 - sagaidāmo rezultātu vai ieguvumu maksājuma veikšanas brīdī;
 - faktiski sasniegto rezultātu, saņemto pakalpojumu vai citu ieguvumu;
 - informāciju par rezultātu apliecinājošu dokumentu vai publiski pieejamu saitī uz to;
 - secinājumu par maksājuma lietderību un nepieciešamību turpināt attiecīgo sadarbību nākamajos periodos.
4. **Valsts kancelejai sadarbībā ar Finanšu ministriju un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju līdz 01.09.2026.** izstrādāt valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotā platformas informācijas publicēšanas veidni ar maksājumu klasificēšanas metodiku un ex post izvērtēšanas kritērijiem, lai nodrošinātu datu salīdzināmību starp institūcijām un kapitālsabiedrībām.

Finanšu ministrija

Turpmākā rīcība NVO finansējuma caurskatāmības pilnveidošanai (III)

(Deleģēšanas līgumu uzraudzība)

Ministrijām līdz 01.09.2026. sagatavot un iesniegt Valsts kancelejai informāciju par visiem spēkā esošajiem deleģēšanas līgumiem ar NVO, par katru līgumu norādot:

- deleģētāju (ministriju vai padotības iestādi, kas noslēgusi līgumu) un NVO nosaukumu, juridisko formu un reģistrācijas numuru;
- tiesisko pamatu - ārējo normatīvo aktu un konkrēto pantu, kas pieļauj šī uzdevuma deleģēšanu;
- deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma precīzu aprakstu, deleģēšanas formu un NVO atlases procesu (t.sk. vai piemērots izņēmums no atklāta konkursa prasības);
- saiti uz publicēto līgumu un informāciju par deleģēto uzdevumu atbilstoši publiskošanas prasībām;
- piešķirto, samaksāto un neizlietoto finansējumu sadalījumā pa gadiem, budžeta programmu/apakšprogrammu, finansēšanas avotu un ĒKK kodu;
- NVO līdzfinansējuma vai cita publiskā/privātā finansējuma apmēru un īpatsvaru kopējā finansējumā;
- sasniegtos rezultātus, kvalitātes novērtēšanas kritērijus, atskaišu sniegšanas kārtību un konstatētos līguma izpildes trūkumus vai pārkāpumus, ja tādi ir bijuši;
- informāciju par pārbaudīto interešu konflikta neesamību starp lēmumu pieņēmējiem un NVO pārstāvjiem;
- ministrijas lēmumu un pamatojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz katru līgumu - turpināšanu, pārslēgšanu jaunā konkursā vai izbeigšanu.

Valsts kancelejai izvērtēt iesniegto informāciju un līdz 15.09.2026. sagatavot un iesniegt Ministru Prezidentam un Finanšu ministrijai priekšlikumus izdevumu efektīvizēšanai 2027.gadam un vidējam termiņam 2027.-2030.gadam, iekļaušanai izdevumu pārskatīšanas ziņojumā.

Finanšu ministrija

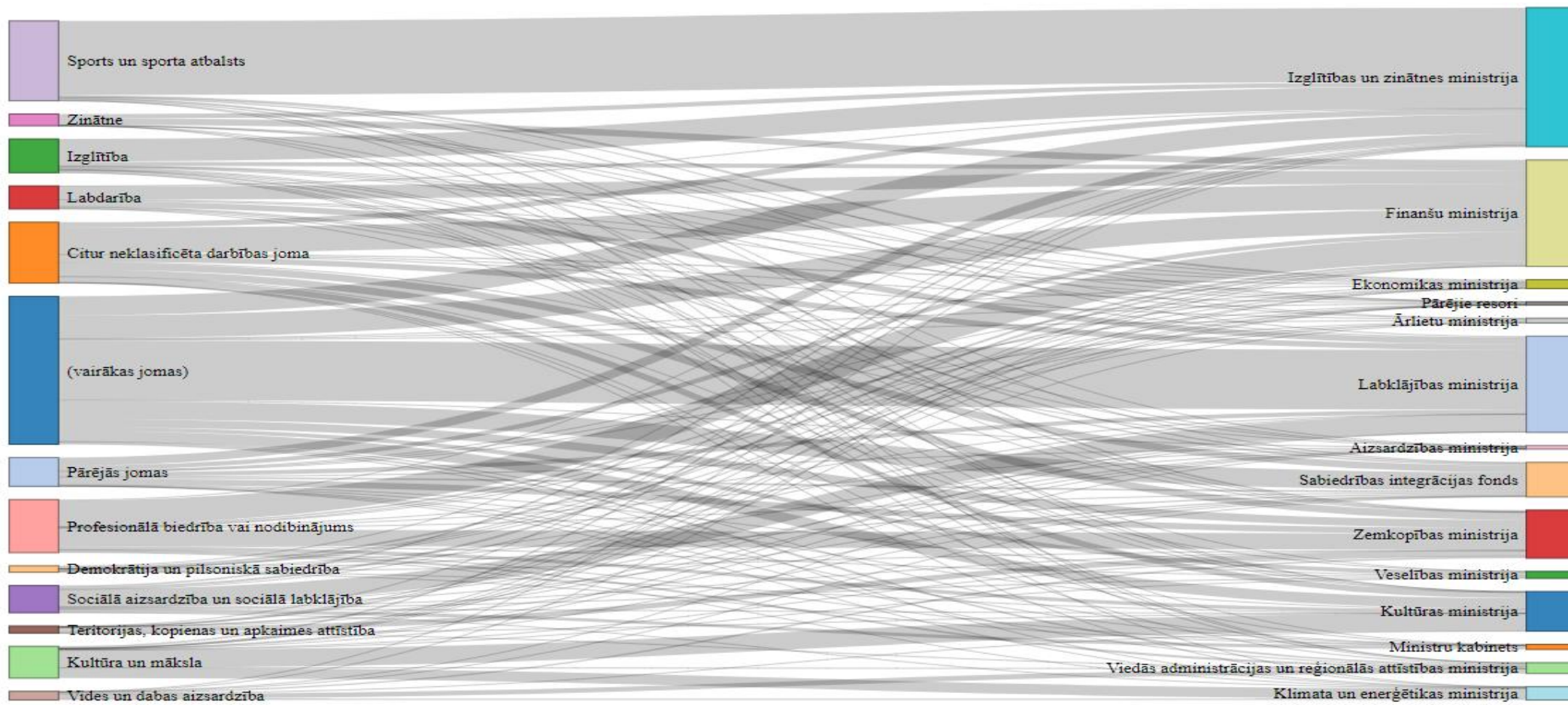
Spēcīgas NVO veido cilvēki, idejas un uzticēšanās.

Caurskatāms un taisnīgs finansējums rada iespēju šīm idejām kļūt par reāliem ieguvumiem sabiedrībai.

Finanšu ministrija

No valsts budžeta veiktie maksājumi NVO (2025. gadā 168,1 milj. euro)

Finanšu ministrija

Valsts kapitālsabiedrības 2025.gadā NVO ir pārskaitījuši 6,9 milj.EUR, t.sk. 2,1 milj.EUR ārvalstu NVO

